

Rauhansovittelu ja rauhantekeminen

*”Maailma on aika hirveä tänään,
mutta silti paljon parempi kuin vielä eilen.
Ei ainoastaan siksi,
että suvaitsemme toisiin kohdistuvia hyökkäyksiä vähemmän,
vaan myös monilla muilla tavoilla,
joita nyt jo pidämme itsestäänselvyyksinä.
Ja niinhän sanotaan, että jos tahtoa löytyy, löytyy myös keino – nyt, ei huomenna!”*

Näin osuvasti kuvasi maailman tilaa amerikkalainen yhteiskunta- ja kielitieteilijä Noam Chomsky joitakin vuosia sitten.

Välillä sanomalehteä lukiessa tai uutisia katsellessa tuntuu siltä, että maailma on aika hirveä paikka, ainakin jos mittapuuna käytetään rauhaa ja turvallisuutta, jotka ovat tärkeitä kaikille. Lähi-idän konflikti tuntuu jatkuvan muuttumattomana vuodesta toiseen, ja yhteiskunnan vakaus ja yhtenäisyys horjuvat pahoin niin Somaliassa, Afganistanissa, Irakissa kuin monessa muussakin maailmankolkassa.

Edistystä on silti tapahtunut, ja tahto myönteiseen muutokseen on tärkeässä asemassa paremman huomisen luomisessa. Vuoden 2008 rauhannobelisti, presidentti Martti Ahtisaari on sanonut, että rauha on tahdon asia ja kaikkein hankalimmatkin konfliktit voidaan ratkaista. Ahtisaarta on syytä kuunnella – onhan hän rauhansovittelun kansainvälisesti arvostettu ja palkittu erityisasiantuntija.

Nobel-puheessaan Ahtisaari totesi, että YK tarjoaa oikean areenan kansainvälisille rauhanponnisteluille ja globaalien ongelmien ratkaisemiselle. YK ei suinkaan ole täydellinen toimija – jo pelkästään monet rakenteelliset rajoitteet usein hidastavat ja mutkistavat päätöksentekoa yli 190 valtion muodostamassa järjestössä. Toisaalta YK on kattavan jäsenkuntansa ansiosta ainoa foorumi, jonka voidaan aidosti nähdä edustavan kansainvälistä yhteisöä kriiseissä.

YK:lla on myös takanaan näyttävä rauhansovittelijan ura: vuosien 1945–2005 välisenä aikana maailmanjärjestön tuella on saavutettu rauhanomainen ratkaisu yhteensä noin 170 aseellisessa konfliktissa. Ahtisaaren sanoin: ”meillä ei ole varaa YK:n menettämiseen.” Kaikkien YK:n jäsenmaiden pitäisi yhdessä pyrkiä maailmanjärjestön vahvistamiseen, jotta se voisi tulevaisuudessa toimia entistä paremmin rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi kaikkialla maailmassa.

Arjen sovittelu ja rauhan kulttuurin vaaliminen mikrotasolla edesauttavat samojen arvojen siirtymistä myös laajemmille areenoille. Oma toimintasi ei siis ole merkityksetöntä. Joka kerta, kun päätät lopettaa turhanpäiväisen riitelyn perheenjäsenesi, koulukaverisi tai kenen tahansa muun kanssa, edistät sovinnon henkeä ympärilläsi. Joka kerta, kun autat muita ratkaisemaan keskinäiset ristiriitansa, kuljet rauhansovittelijoiden jalanjäljissä.

Toisten kunnioitus, suvaitsevaisuus, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus ovat sovinnon tärkeimpiä avaimia sekä jokaisen arjessa, yhteiskunnan tasolla että kansainvälisesti.

**Rauha on tahdon asia, ja se alkaa pienistä teoista.
Tehdään yhdessä rauhanomaisempi maailma!**